

ISTÒRIA D'UNA PÈIRA

*Un còp èra sus la planeta Tèrra,
dins un canton pichon de Provença que dison uei Oliulas...*

Siáu nascuda de la mòrt d'una molonada d'animaus marins.

Èra i a 220 milions d'annadas.

Jaç après jaç, sègle après sègle, ai acabat per formar una enòrma massa cauquiera.

Puei, quand la mar s'es retirada, i a mai o mens 70 milions d'annadas, siáu venguda una montanha que lo glaç, la plueia e lo vent an començat d'escutar.

I a 6 milions d'annadas, sorgida deis entralhas de la Tèrra, una ròca en fusion a rajat pròche d'ieu ¹.

Fòrça mai recentament, fa 7 800 ans, deis umans son arribats sus ma còla. Emé mei parieras, au cròs de la ròca, li avèm ofèrt una sosta per se protegir dei tempèris e de la sauvatgina.

Fa 2 400 ans, a la cima d'una còla vesina, un pòble originari dau levant s'es installat. Per bastir son vilatge, a utilizat la ròca volcanica qu'aviá rajat a aquel endrech mai d'un milions d'annadas aperavans ².

Tres sègles mai tard, d'òmes venguts dau miègjorn an destruch aqueste vilatge, obligant lo pòble que i viviá a davalat dins la plana. Aquí, lei vilatjans an desvolopat una tecnica novèla de construccion. Se son mes a copar mei parieras en tròç per lei far caufar dins de grands forns. Un còp cuecha, leis an reduchas en pouvera puèi mescladas emé d'arena e d'aiga. Emé la pasta ansin obtenguda, an ligat lei pèiras entre elei per bastir seis ostaus.

I a mai o mens 970 ans, d'òmes venguts dau ponent e montats sus de grands chivaus son arribats sus ma còla. An començat de bastir un grand edifici cofat d'una torre ³. Quauqueis uns d'entre elei m'an copada, talhada puei installada dins lo membre lo mai vasta d'aquela construccion.

Venguda clau de vòuta d'una « aula » ⁴, ai assistit pendent mai de dos sègles a totei leis eveniments organisats per lei senhors dau luòc : jutjaments (totei mai inics leis uns que leis autrei), taulejadas, recepcions e assembladas. D'aquela epòca, lo mai polit remembre que gardi au còr es lo dei cants e dei poèmas interpretats per d'òmes e fremas de passatge.

¹ Référence à la lave qui a coulé il y a six millions d'années sur la colline Sainte-Barbe à Ollioules en provenance d'un [volcan situé entre Événos et Le Beausset](#) près du Rocher de l'Aiga (dit aussi « de l'Aigle »).

² Référence à l'[oppidum celto-ligure de la Courtine à Ollioules](#) construit au début du IVe siècle avant notre ère avec de la pierre basaltique provenant d'une coulée de lave jaillie d'il y a six millions d'années sur la colline de la Courtine à partir d'une cheminée secondaire du [volcan d'Événos / Le Beausset](#).

³ Référence au château fort construit par les vicomtes de Marseille au cours du XIe siècle sur le flanc de la colline Sainte-Barbe à Ollioules.

⁴ Aula : salle de réception d'un château féodal.

Fa 500 ans, après un long période de guèrra e de famina, l'edifici fuguèt abandonat. Deis umans cultivant la tèrra son venguts s'installar a l'entorn d'eu. L'an desmantelat per recuperar lei pèiras e bastir seis ostaus. Lèu, me siáu retrobada dins un membre pichon, just au dessus dau fogau. Aquí, ai partejat lo quotidian de mai d'una generacions de braves gents. Ai velhat amb elei lo ser au canton dau fuòc, ai escotat leis istòrias que se contavan, me siáu estrambordada per leis idèias de libertat e d'egalitat que ne'n charravan pendent d'acampadas secrètas.

Puei, lo temps s'es accelerat. Mai d'un còp, d'òmes en armas son intrats dins l'ostau per arrestar brutalament l'una o l'un de seis ocupants. Puèi, lo fogau a desaparegut e lei lòngas velhadas au canton dau fuòc son estadas remplaçadas per la contemplacion passiva e silenciosa d'un estrani fenestron.

Fa quauquei jorns, a l'ocasion d'òbras, d'òmes son venguts abatre la paret ont èri estada plaçada cinc sègles aperavans. M'an menada emé mai d'una de mei parieras. Èri urosa de viatjar tornar-mai. Mai aqueste viatge èra pas aqueu que m'esperavi. Sus lo bòrd d'un camin forastier, leis òmes se son arrestats e an vujat son cargament.

Me siáu alora retrobada entre un pòt de pintura vuege, de la ferralha e dei botelhas de plastic.

Ai après a conéisser leis umans... mai jamai auriáu cregut que tractarián ansin una vièlha e memorabla pèira qu'a rendut tant de servicis a son espècia !

Eric Dussart

Oliulas, lo 27 d'abriu de 2024

Ce texte est mis à disposition selon les termes de la licence CC BY-NC-ND 3.0 FR (attribution, pas d'utilisation commerciale, pas de modification) – Présentation de la licence : <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/fr> – Titre du texte : *Istòria d'una pèira* – Auteur : Éric Dussart – URL de la première publication (27 avril 2024) : <https://ericdussart.blog/?p=20497> – Pour télécharger le texte au format PDF : <https://ericdussartblog.files.wordpress.com/2024/08/istoria-d-una-peira.pdf>